

Notitie warmteprogramma

Versie november 2025

Inleiding

De gebouwde omgeving is in transitie naar een aardgasvrije toekomst. Gemeenten hebben hierin de regierol en hebben hun visie op deze transitie eerder vastgelegd in de Transitievisie Warmte (TVW). Alle gemeenten moeten waarschijnlijk voor het einde van 2027 de opvolger van de Transitievisie Warmte vaststellen: het warmteprogramma.

Met de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) wordt de TVW vervangen door het warmteprogramma en een verplicht programma onder de Omgevingswet. De wet is erop gericht om gemeenten de bevoegdheden te geven die nodig zijn om regie te voeren in de gebiedsgerichte aanpak van de warmtetransitie. Eén van de belangrijkste daarvan is de aanwijsbevoegdheid. Met de aanwijsbevoegdheid mogen wij als gemeente gebieden “aanwijzen” die op termijn van het aardgas afgaan. De keuze om de aanwijsbevoegdheid in te zetten, is nog niet gemaakt en heeft voor- en nadelen. We gaan op een later moment nog met college en raad in gesprek of en hoe we de aanwijsbevoegdheid willen inzetten, om vervolgens tot besluitvorming te komen.

Per aangewezen gebied kan de visie verder uitgewerkt worden in een uitvoeringsplan. Een uitvoeringsplan is niet opgenomen als wettelijk instrument in de Wgiw en is daarmee vrijwillig. Het biedt wel de nodige onderbouwing voor het wijzigen van het omgevingsplan bij het afkoppelen van het aardgasnet. We zullen later per project/gebied beoordelen of een uitvoeringsplan de meest geschikte vorm is en dit zal dan ter besluitvorming worden voorgelegd.

In het warmteprogramma beschrijven we onze plannen voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving voor de komende 10 jaar en het programma wordt elke 5 jaar geactualiseerd. Het warmteprogramma dient waarschijnlijk uiterlijk eind 2027 te worden vastgesteld door het college van B&W.

Doel van het warmteprogramma

Uiterlijk voor eind 2027 willen we ons warmteprogramma hebben vastgesteld, conform de landelijk geldende inhoudelijke vereisten en procedurele eisen. We zorgen dat we als projectteam goed op de hoogte zijn van deze eisen en vereisten en verwerken deze in het programma.

In het warmteprogramma leggen we de mogelijke alternatieve warmtetechnieken en een realistisch tijdspad vast voor onze dorpen en steden, om van het aardgas af te gaan. Hiermee verschaffen we duidelijkheid aan al onze interne en externe stakeholders (inclusief de Mienskip) wat er gaat gebeuren in een dorp of stad en kunnen eigen verduurzamingskeuzes daarop worden afgestemd. We bieden hiermee duidelijkheid en handelingsperspectief. We streven naar een bestuurlijk en maatschappelijk gedragen warmteprogramma.

Context SWF en ambities

In onze gemeente waren in 2024 ruim 43.000 woningen, waarvan 65% koopwoningen, 26% in bezit van een woningcorporatie en 9% in bezit van een particuliere verhuurder. In de TVW van 2021 was als doel gesteld om in 2030 de eerste 8.000 woningen aardgasvrij te hebben gemaakt. We zullen deze doelstelling herzien in het warmteprogramma (bijvoorbeeld aanpassing van ‘woningen’ naar ‘woningequivalenten’) en vermoedelijk een aantal subdoelen opnemen (o.a. op het gebied van energiebesparing), in samenwerking met onze stakeholders. De concrete doelen zijn op dit moment nog niet bekend.

De landelijke geldende klimaatdoelstellingen vormen hierbij een belangrijk uitgangspunt, naast de volgende bestaande gemeentelijke doelstellingen:

- 50% CO₂-uitstoot in Súdwest-Fryslân in 2030 t.o.v. 1990
- Súdwest-Fryslân Energieneutraal 2050

Proces

Tijdens het proces van het opstellen van het warmteprogramma wordt de actuele wet- en regelgeving gevolgd en toegepast. We onderzoeken eventuele koppelkansen met onze stakeholders en bespreken lopende processen (o.a. oprichting van het Energiebedrijf) en planningen, met de intentie om deze zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Ook analyseren we de (toekomstige) situatie van het elektriciteitsnet en de ruimtelijke situatie, zowel onder als boven de grond.

We evalueren de TVW periode (2021 t/m 2025) met onze belangrijkste stakeholders en geven deze lessons learned een plek in het nieuwe warmteprogramma, om samen goed voorbereid te zijn op de toekomst.

Het proces verloopt in de volgende stappen:

Analyse	De gemeente verzamelt gegevens over de huidige energie-infrastructuur, warmtevraag, gebouwtypen, isolatieniveaus en lokale duurzame bronnen. Ook worden initiatieven en lopende projecten geïnventariseerd.
Scenario's en keuzes	Op basis van technische en economische analyses worden verschillende warmteopties per wijk uitgewerkt. Daarbij worden criteria als betaalbaarheid, duurzaamheid, uitvoerbaarheid en draagvlak meegenomen
Uitwerking en vaststelling	De gemeente vertaalt de keuzes en plannen naar een uitvoerbaar programma met concrete doelen, tijdlijnen en afspraken. Het college dient het warmteprogramma vast te stellen.
Uitvoering en monitoring	Na vaststelling wordt het programma periodiek geëvalueerd en waar nodig aangepast. Zo blijft het warmteprogramma een levend document dat meebeweegt met nieuwe inzichten, technologieën en beleidsontwikkelingen

Het warmteprogramma zal worden opgesteld door Team Energietransitie, ondersteund door een aantal adviesbureaus die we kennen vanuit onze Confidence projecten. Daarnaast maken we gebruik van het hulpprogramma van het NPLW (Nationaal Platform Lokale Warmtetransitie) en de samenwerking binnen de FET (Friese Energie Tafel). We hanteren een interne integrale aanpak op het gebied van ruimtelijk, sociaal en bedrijfsvoering en werken samen met collega's van diverse afdelingen. Deze samenwerking zal worden georganiseerd wanneer dat nodig is, hoe dat er precies uit ziet, is nu nog niet bekend.

Er zal eerst een ontwerp warmteprogramma worden opgesteld en aan het college worden voorgelegd ter vaststelling. Vervolgens wordt het ontwerp ter inzage gelegd, conform de procedurele vereisten. De eventuele reacties worden vervolgens verwerkt tot de definitieve versie van het warmteprogramma. Deze wordt wederom door het college vastgesteld. De raad kan haar wensen en bedenkingen in zowel het ontwerp als definitieve versie aangeven.

Participatie

We vinden het belangrijk dat in het proces van het warmteprogramma interne en externe stakeholders worden betrokken om hun kennis en kunde optimaal te benutten en alvast te werken aan draagvlak voor de maatregelen die nodig zijn om wijken en dorpen aardgasvrij te maken. Daarom hebben wij een participatieplan voor het warmteprogramma opgesteld, deze is al bijlage van dit document toegevoegd. In dit plan wordt onder andere omschreven wie de stakeholders zijn, welk belang en hoeveel invloed zij hebben en welke werkvormen en communicatiemiddelen we gaan inzetten.

Financiën

De begroting voor het warmteprogramma ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Bedrag
Inzet capaciteit totaal 1 fte	€ 100.000
Milieu Effecten Rapportage (MER)*	€ 100.000
Participatietraject	€ 45.000
Totaal	€ 245.000

*De kosten voor de MER zijn indicatief. Hier moet nog een uitvraag/aanbesteding voor plaatsvinden. Wanneer tijdens de uitvraag blijkt dat de kosten hoger zijn, zullen we de MER uitstellen. We proberen de MER gezamenlijk met gemeente Heerenveen uit te vragen, om kosten te besparen.

De kosten worden gedekt vanuit de CDOKE regeling (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) van het rijk en de programmabegroting van de Energietransitie.

Er werken ook een aantal adviesbureaus aan het uitwerken van onze nieuwe aanpak op het gebied van technische en economische onderzoeken, dit wordt uit andere middelen betaald (o.a. project Confidence, subsidiegelden).

Planning

- Besluitvorming P&C plan door college + actieve info aan raad – november 2025
- Voorbereiden participatie momenten en werkvormen – vanaf september 2025
- Uitvoeren participatie momenten en werkvormen – na besluitvorming college t/m Q2 2026
  - Gemeentebrede enquête online vanaf 8 december 2025
  - Concept warmteprogramma maken en bespreken met stakeholders
- Verwerken input – participatieverslagen maken – Q2 2026
- Participatie uitkomsten verwerken in warmteprogramma – Q3 2026
- Ontwerp warmteprogramma klaar en voorleggen aan raad en college – Q4 2026
- Formele ter inzage legging ontwerp warmteprogramma: Q4 2026 – Q1 2027
- Definitieve vaststelling warmteprogramma door college: Q1 – Q2 2027
- Evalueren participatieproces – Q2 2027

Deze planning is voorlopig en onder voorbehoud van externe wijzigingen, mocht blijken dat bepaalde zaken meer tijd kosten, dan zullen we de planning moeten aanpassen. De uiterlijke deadline voor vaststelling van het warmteprogramma wordt waarschijnlijk december 2027.

Participatieplan

Warmteprogramma SWF

November 2025

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
	Het belang van participatie	3
	Burgerforum Advies 2020 als inspiratie	3
2.	Participatie	4
	Wat bedoelen wij met participatie?	4
	Participatiebeleid in SWF	4
	Participatiedoel	4
	Wanneer is het participatieproces geslaagd?	5
	Participatieniveau	5
	Kaders en randvoorwaarden	6
3.	Stakeholders en werkvormen	7
	Stakeholders	7
	Werkvormen en communicatiemiddelen	8
	Borging	9
	Planning	10
4.	Organisatie en budget	10
	Organisatie	10
	Budget	10

Disclaimer:

Dit participatieplan is een raamwerk voor de invulling van de participatie. Alle genoemde informatie is gebaseerd op de kennis van nu (november 2025) en kan aan verandering onderhevig zijn.

1. Inleiding

Warmte is een basisbehoefte. Het raakt ons allemaal – in onze woningen, op het werk, in scholen en in zorginstellingen. Het is van groot belang voor het dagelijks leven van iedere inwoner en ondernemer. In Súdwest-Fryslân werken we daarom hard aan een betrouwbare, betaalbare en toekomstbestendige warmtevoorziening. De overgang naar een duurzame warmtevoorziening is een belangrijke stap in de energie- en warmtetransitie en gaat niet vanzelf. Gemeenten hebben hierin de regierol gekregen. In 2021 schetsten wij in onze Transitievisie Warmte voor het eerst – net als alle andere gemeenten in Nederland – hoe wij de overgang naar duurzame warmte voor ons zien. Volgens het Klimaatakkoord dient deze aanpak elke 5 jaar herzien te worden. Met de komst van de Omgevingswet hebben veel dingen een nieuwe naam gekregen. De TVW heet nu Warmteprogramma.

In het Warmteprogramma laten wij zien waar, wanneer en hoe we aan de slag gaan met duurzame warmte de komende 10 jaar, en geven een perspectief voor 2050. Hiermee geven wij duidelijkheid aan onze inwoners en professionele partners zoals woningcorporaties, netbeheerders en ondernemers.

Het belang van participatie

De overgang naar duurzame warmte vraagt nu of later iets van al onze inwoners en ondernemers. Alle huizen en andere gebouwen in onze gemeente gaan op een gegeven moment van het aardgas. Het betreft tevens een groot fysiek gebied, waar er op een gegeven moment ook sprake zal zijn van hinder (bijv. straten die opengaan, werkzaamheden achter de voordeur). Het is daarom van belang om alle belanghebbenden vroegtijdig mee te nemen in het proces en onder andere verwachtingen helder te krijgen.

We hebben dus onze bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere partners in de stad, dorp of kern nodig. Wanneer onze plannen niet goed aansluiten bij diegenen voor wie het is bedoeld, zal de warmtetransitie moeilijker verlopen. Of zoals we in 2021 zagen: Wij ontvingen veel zienswijzen van bewoners van aangewezen woonwijken met A- en B-label woningen, die zich afvroegen waarom juist zij, die al zo zuinig zijn, als eerste van het aardgas moeten gaan. Nu willen we het beter doen en niet alleen professionele partners, maar ook onze inwoners betrekken tijdens het maken van het Warmteprogramma.

Daarnaast zien we in de afgelopen jaren dat het vertrouwen in de overheid daalt, dit blijkt uit vele onderzoeken. Met een zorgvuldig proces willen we onze stakeholders laten weten dat we hen serieus nemen, dat hun inbreng gewaardeerd wordt en hierdoor hopen bij te dragen aan het herstel van vertrouwen. We beseffen ons ook dat herstel van vertrouwen afhankelijk is van veel meer verschillende factoren dan alleen een goed participatieproces.

Burgerforum Advies 2020 als inspiratie

In 2020 hebben wij als gemeente onze inwoners om advies gevraagd over de verduurzaming van windenergie, mede gezien vanuit de Regionale Energiestrategie van Fryslân (RES). Dat heeft geleid tot een advies van een burgerforum aan de gemeenteraad. Het forum adviseerde om vijf leidende principes te hanteren bij het ontwikkelen van plannen (rondom windenergie), om op terug te kunnen vallen in lastige besluitvormingsprocessen, te weten:

- *“Wij willen ons geluk behouden”*
- *Versterk de zelfbeschikking van Mienskip*
- *Help ons om het samen te doen; van zelfbeschikking naar ‘samenbeschikking’*
- *Heb oog voor rechtvaardigheid en een eerlijke verdeling*
- *Wees toekomstgericht*

We gebruiken deze uitkomsten als inspiratie voor dit participatieproces en toetsen door middel van een nieuwe enquête, specifiek gericht op aardgasvrij worden, of deze principes nog actueel zijn.

2. Participatie

Wat bedoelen wij met participatie?

Het betreft hier beleidsparticipatie, op initiatief van de gemeente, waarbij inwoners (en andere stakeholders) mogen participeren. Vaak is beleidsparticipatie ‘ver van m’n bed’ voor inwoners, maar toch willen we hen graag betrekken. Beleidsparticipatie is verder te onderscheiden in participatie bij de voorbereiding van beleid, bij de uitvoering, en bij de evaluatie van beleid.

We hebben het hier over bewoners- en stakeholderparticipatie: het initiatief en de beslisbevoegdheid ligt bij de gemeente, de bewoners en andere stakeholders zijn participant. Het gaat om participatie bij de totstandkoming van het Warmteprogramma. Het warmteprogramma is concreter dan een visie, maar nog geen uitvoering en kan dus als voorbereidingsfase worden gezien.

Met dit participatieplan beschrijven we hoe we inwoners en betrokken partijen actief betrekken bij de totstandkoming van het warmteprogramma. Het plan laat zien op welke momenten en op welke manieren participatie plaatsvindt, welke uitgangspunten we hanteren en hoe de inbreng van betrokkenen een plek krijgt in de besluitvorming.

We maken bij dit participatieproces gebruik van de kennis en ervaring die we hebben opgedaan, uit onze pilots (Warm Heeg en Het Eiland Sneek), de lessons learned uit Denemarken/project Confidence en landelijk beschikbare informatie. De pilots hebben recent veel aandacht gehad in de pers en intern, helaas was dit niet altijd positief.

Participatiebeleid in SWF

Het is belangrijk dat projecten in de fysieke leefomgeving alsook beleid zorgvuldig worden voorbereid en ontwikkeld. Een goed participatieproces is een belangrijk onderdeel hiervan. Om dit te borgen werkt de gemeente Súdwest-Fryslân aan de vervanging van de huidige inspraakverordening naar een participatieverordening. Deze moet voor 1 januari 2027 klaar zijn. Met dit participatieplan werken we vooruit op een nieuwe werkwijze die hiermee op gang wordt gebracht.

Participatiedoel

Voor het goed functioneren van de lokale democratie en gemeente, is het belangrijk dat de besluiten die de gemeente neemt, te begrijpen zijn door inwoners en dat men de kans heeft gehad hierin mee te denken en te doen. Als gemeente zijn we benieuwd naar behoeftes en perspectieven uit de Mienskip, om onze plannen en beleid mee te verrijken. We zijn ervan overtuigd zijn we door het betrekken van interne en externe stakeholders tot betere plannen en het beste eindresultaat komen. De gemeente is echter ook verantwoordelijk voor het algemeen belang en kan mogelijk daardoor niet tegemoetkomen aan alle individuele of deelbelangen. In de terugkoppeling(en) van de participatie en in het warmteprogramma zelf zullen we duidelijk maken wat we met alle inbreng hebben gedaan.

Het hoofddoel van participatie bij het warmteprogramma is om de kennis en ervaring van interne en externe stakeholders te benutten om hiermee tot een beter warmteprogramma te komen. We zetten in op een gelijkwaardig, inclusief en transparant proces, gericht op het versterken van betrokkenheid en vertrouwen.

Wanneer is het participatieproces geslaagd?

De participatie is voor ons geslaagd als we onze stakeholders genoeg gelegenheid hebben geboden om te participeren in dit proces en we het warmteprogramma door hun inbreng hebben kunnen verrijken. We willen daarom alle stakeholders goed meenemen in het proces en hun kennis en ervaring serieus nemen. Idealiter ontstaat er een warmteprogramma die door onze stakeholders gedragen en geaccepteerd wordt en verloopt de besluitvorming hierdoor soepel.

Onderstaande criteria helpen ons om het proces van participatie goed in te richten en te evalueren:

- **Transparantie:** Alle inwoners hebben toegang tot duidelijke, feitelijke informatie via diverse online en offline communicatiekanalen (zoals de enquête, de website en de lokale krant) en dat we duidelijk het participatiedoel communiceren.
- **Betrokkenheid:** We streven naar een zo hoog mogelijke betrokkenheid van de stakeholders, inclusief onze inwoners. Iedere inwoners wordt uitgenodigd om zijn of haar mening te geven via de enquête.
- **Inputverwerking:** Alle ontvangen vragen en zorgen worden gedocumenteerd en beantwoord in een terugkoppeling aan de stakeholders.
- **Inclusief:** we willen zoveel mogelijk doelgroepen bereiken en zetten hiervoor verschillende werkvormen in, zowel online als offline.

Participatieniveau

Warmteprogramma – nu (t/m eind 2027)

We kiezen in deze voorbereidingsfase voor het niveau: (actief) informeren en raadplegen. Dit niveau wordt ook wel ‘meeweten’ genoemd. We willen ervoor zorgen dat alle interne en externe stakeholders goed geïnformeerd zijn over het warmteprogramma, zowel qua inhoud als proces. We bieden hun in het voortraject de gelegenheid om hun mening te geven, eventuele zorgen en wensen aan te geven en mogelijke kansen te benoemen. Deze resultaten verwerken we in het warmteprogramma. Uiteindelijk zal het ontwerp warmteprogramma nog 6 weken ter inzage worden gelegd. Iedereen kan hier een zienswijze op indienen.

Uitvoeringsplannen – later

In een later stadium, wanneer we (her)starten met uitvoering(splannen) verwachten wij een hogere trede op de participatieladder (zie figuur 1 hieronder) te gaan kiezen. Bij de uitvoering zal de mate van concreetheid steeds verder toenemen en verandert het belang en de invloed van de stakeholders. Er zullen dan nieuwe participatieplannen worden gemaakt.

Figuur 1: participatieladder

Kaders en randvoorwaarden

Voor de verwachtingen en het vertrouwen is het belangrijk om van tevoren duidelijk te zijn over de kaders waarbinnen de participatie bij het warmteprogramma plaatsvindt.

Kaders en Randvoorwaarden	
Inhoudelijk	
	Gemeente bepaalt gebieden voor warmtenetten en bepaalt prioritering van gebieden (planning)
	Participatieniveau: informeren en raadplegen
Juridisch	
	Wettelijke kaders en regels (o.a. Klimaatakkoord, WcW, WgiW, Omgevingswet), zowel landelijk, regionaal en lokaal
	Uiterlijk in 2050 dient de gehele gebouwde omgeving aardgasvrij te zijn in Nederland
	Beslisbevoegdheid bij college
Financieel	
	Budget voor het participatieproces
	Geen financiële vergoeding voor participanten, wel kunnen inwoners door het invullen van de enquête kans maken op cadeaukaarten
Organisatorisch	
	Nederlands en Fries + B1 taalgebruik
	Deadline voor vaststelling warmteprogramma is uiterlijk december 2027

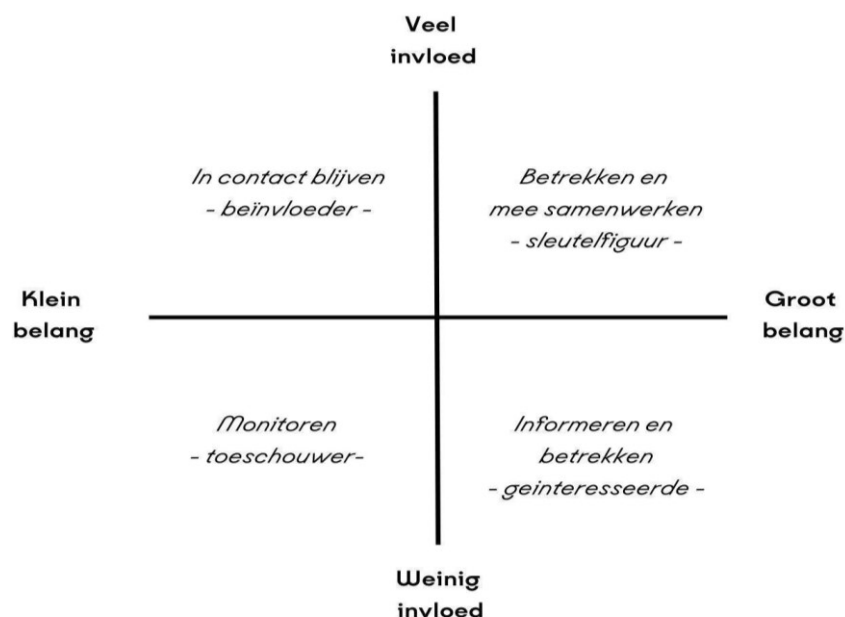
3. Stakeholders en werkvormen

Stakeholders

Hieronder volgt een overzicht van alle stakeholders. Per stakeholder wordt aangegeven wat hun belang bij het warmteprogramma is en welke mate van invloed zij hebben. Deze omgevingsanalyse is opgesteld door het programmateam en afgestemd met diverse collega's.

<i>Stakeholder</i>	<i>Belang</i>	<i>Invloed</i>
Woningcorporaties	Veel	Veel
Huurdersbelangen	Veel	Middel
Vastgoedeigenaren (zowel particulier als zakelijk)	Veel	Middel
Bedrijven actief in verduurzaming (o.a. isolatie)	Veel	Middel
Provincie Fryslân	Middel	Middel
Friese Energie Tafel (FET)	Middel	Weinig
Inwoners (met koop- of huurwoning)	Veel	Middel
Energie coöperaties en werkgroepen	Veel	Middel
Initiatiefnemers/werkgroepen op het gebied van energie/warmte	Veel	Middel
Visiegroepen (o.a. Bolsward en Sneek)	Middel	Middel
Ondernemers incl. industrie (kunnen straks ook warmteleveranciers en/of -afnemers zijn)	Middel	Weinig
Energieplatform Bolsward	Veel	Weinig
Vereniging van Eigenaren(VvE's)	Middel	Middel
Dorpsbelangen en wijkraden	Middel	Weinig
Netbeheerders Liander en Tennet	Veel	Middel
Energiewerkplaats	Veel	Middel

De stakeholders die dikgedrukt zijn, zijn het meest belangrijk de komende periode. Dit zijn met name de woningcorporaties. Zij hebben een groot belang in combinatie met veel invloed. We zullen hen zoveel mogelijk betrekken in de komende periode. De woningcorporaties zijn een belangrijke partij bij de totstandkoming en uitvoering van het warmteprogramma, omdat ongeveer 1/3e van alle woningen in onze gemeente in hun bezit zijn. Zij hebben ook meer kennis en ervaring van de warmtetransitie dan onze inwoners. De inwoners en energie coöperaties zijn ook dikgedrukt, zij zijn ook belangrijke stakeholders, maar hebben minder invloed dan de raad en het college, omdat zij niet beslissingsbevoegd zijn. De overige stakeholders zullen we zoveel mogelijk informeren.

Figuur 2: matrix belang en invloed - bron: Participatiecursus.nl

Werkvormen en communicatiemiddelen

Om het participatiedoel te bereiken en alle stakeholders zo goed mogelijk te bereiken, is een mix van online en offline werkvormen en communicatiemiddelen nodig. Deze worden hieronder in de tabel weergegeven. We verwachten dat het kennisniveau van de stakeholders verschilt en vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Hiermee zullen we rekening houden bij het voorbereiden van de verschillende participatie activiteiten en -teksten.

Doelgroep	Doel	Werkvorm (middel/kanaal)	Inhoud	Moment
Woningcorporaties en huurdersbelangen	Informeren en raadplegen	Workshops	Offline bijeenkomsten waarin we met de partijen terugblikken op de afgelopen vijf jaar warmtetransitie en vervolgens met hen vooruitkijken. We halen hun behoeftes en zorgen op.	Vanaf augustus 2025
Energieplatform Bolsward	Informeren en raadplegen	Overleg	Elke 4 weken vindt er overleg plaats met het Energieplatform. 1 van deze overleggen willen wij benutten voor afstemming over het warmteprogramma en onze participatie aanpak aan hen voorleggen.	Vanaf september 2025
Energie coöperaties en werkgroepen	Informeren en raadplegen	Panelgesprekken	We organiseren twee of drie panelgesprekken voor deze doelgroep, om hun kennis, ideeën en ervaring op te halen.	Vanaf oktober 2025
Bedrijven actief in verduurzaming	Informeren en raadplegen	Overleg	We gaan met bedrijven in gesprek over kennis, ideeën en ervaring uit de praktijk, om dit te verwerken in het warmteprogramma.	Q4 2025 – Q1 2026

Gemeente brede middelen	Doel	Werkvorm (middel/kanaal)	Inhoud	Moment
Inwoners (18+)	Raadplegen	Enquête (online)	Gemeente brede enquête om de mening van onze inwoners op te halen	Vanaf 8 december 2025 gaat de

			en bepaalde uitgangspunten te toetsen. Door een online enquête kunnen we een brede groep mensen bereiken. Op verzoek van de invuller, krijgt men de resultaten van de enquête toegestuurd (mailadres achterlaten via de enquête). Op dit moment weten we nog niet hoe we de enquête gaan uitzetten, of we deze steekproefsgewijs doen of niet.	enquête live, resultaten worden opgeleverd in januari 2026
Iedereen	Informeren	Gemeentelijke website met FAQ	De plek waar alle basisinformatie staat over het warmteprogramma, het proces, link naar de enquête en later de resultaten.	Vanaf december 2025
Iedereen	Informeren en raadplegen	Social mediakanalen van de gemeente (Twitter - X Facebook, Instagram)	Via onze kanalen informeren we geïnteresseerden over het warmteprogramma en attenderen we hen op de enquête (tenzij we steekproefsgewijs doen, dan gebruiken we onze social media hier niet voor).	Vanaf december 2025
Iedereen	Informeren	Redactionele aandacht: o.a. de huis-aan-huis en lokale krant(en), en eventuele nieuwsbrieven van buurtverenigingen, wijkraden en energie coöperaties	Vanuit de gemeente communiceren we actief over het project, het proces en de planning. We nodigen mensen uit de enquête in te vullen (tenzij we steekproefsgewijs doen) en blikken later terug op de uitkomsten van de enquête.	Vanaf december 2025
Iedereen	Informeren	Klant contact center (KCC)	Collega's van het KCC zijn telefonisch en per e-mail binnen kantooruren bereikbaar voor vragen van geïnteresseerden.	Vanaf december 2025

De ontwikkeling van de middelen zal primair gedaan worden door het team communicatie en het projectteam.

Gemeentebrede enquête

De vragen aan inwoners in de enquête gaan over:

- Betaalbaarheid
- Redenen en noodzaak om (nu) wel of niet te verduurzamen
- Tempo van verduurzaming
- Vertrouwen in de overheid
- Vertrouwen in een warmtenet
- Mate van betrokkenheid/of men op de hoogte wil blijven

Locatie:

Qua locatie voor de panelgesprekken kiezen we voor toegankelijke locaties, die goed verspreid zijn over de gemeente. Dit kan bijvoorbeeld een bibliotheek zijn, of het gemeentehuis. Op de fysieke bijeenkomsten is het belangrijk dat we als voertaal Nederlands hanteren, maar we daarnaast zowel in het Fries als in het Nederlands mensen te woord kunnen staan. Voor deze bijeenkomsten zal een draaiboek worden gemaakt.

Borging

Alle bijeenkomsten met professionele partners en (georganiseerde) inwoners die in dit kader plaatsvinden worden genotuleerd. Alle opmerkingen, tips, zorgen, wensen worden in één overzicht

gebundeld. Vragen worden verzameld en de meest gestelde vragen op een centrale plek (bijvoorbeeld de gemeentelijke website) beantwoord.

In de stukken voor bestuurlijke besluitvorming en in (een bijlage van) het warmteprogramma zal worden toegelicht wat er met de input van het participatietraject is gedaan.

Planning

- Besluitvorming P&C plan door college + actieve info aan raad – november 2025
- Voorbereiden participatie momenten en werkvormen – vanaf september 2025
- Uitvoeren participatie momenten en werkvormen – na besluitvorming college t/m Q2 2026
  - Gemeentebrede enquête online vanaf 8 december 2025
  - Concept warmteprogramma maken en bespreken met stakeholders
- Verwerken input – participatieverslagen maken – Q2 2026
- Participatie uitkomsten verwerken in warmteprogramma – Q3 2026
- Ontwerp warmteprogramma klaar en voorleggen aan raad en college – Q4 2026
- Formele ter inzage legging ontwerp warmteprogramma: Q4 2026 – Q1 2027
- Definitieve vaststelling warmteprogramma door college: Q1 – Q2 2027
- Evalueren participatieproces – Q2 2027

Deze planning is voorlopig en onder voorbehoud van externe wijzigingen, mocht blijken dat bepaalde zaken meer tijd kosten, dan zullen we de planning moeten aanpassen. De uiterlijke deadline voor vaststelling van het warmteprogramma is december 2027.

4. Organisatie en budget

Organisatie

Het projectteam participatie bij het Warmteprogramma bestaat uit twee (beleids)adviseurs Energietransitie en een communicatieadviseur, geadviseerd door de beleidsadviseur inwonerparticipatie en in samenwerking met Programma Energietransitie en andere afdelingen van de organisatie zoals het Klant Contact Centrum.

Budget

We reserveren EUR 45.000,- voor het uitvoeren van de participatie vanaf heden tot en met oplevering van het warmteprogramma. Dit gaat met name om kosten voor het uitvoeren van de gemeentebrede enquête door een extern bureau, het ontwikkelen en het drukken van de communicatiemiddelen en het organiseren van de bijeenkomsten (locatiehuur, catering, etc.), volgens het overzicht van werkvormen en communicatiemiddelen op pagina 8 en 9 van dit plan.